

Exkurze do Hranického krasu

MICHAL HRONEŠ

*Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky,
Šlechtitelů 27, CZ-783 71 Olomouc-Holice; e-mail: michal.hrones@gmail.com*

datum: 18. 5. 2015 • vedoucí: Michal Hroneš, Martin Dančák, Alois Čelechovský

Cílem letošní třetí exkurze Moravskoslezské pobočky ČBS pořádané ve spolupráci s katedrou botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci bylo geologicky pestré území **Hranického krasu**. Vedení exkurze se ujali olomoučtí botanici a zoologové.

Exkurze začínala u vlakové stanice Teplice nad Bečvou, kde byla nejzajímavějším druhem kozí brada pochybná (*Tragopogon dubius*). Další po železnici se typicky šířící druhy rostlin se i přes velkou snahu vedoucích nepodařilo nalézt. Při stoupání k Hranické propasti, která se nachází v jižní části národní přírodní rezervace **Hůrka u Hranic**, bylo nalezeno několik trsů, toho času již odkvetlé, violky chlumní (*Viola collina*), jež se v regionu vyskytuje poměrně vzácně. Na prostranství u Hranické propasti pak byla účastníkům exkurze představena plejáda druhů odeznívajícího jarního aspektu, např. kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*), kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostival hlíznatý pravý (*Symphytum tuberosum* subsp. *tuberosum*), několik druhů orchidejí – okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*) a hlísník hnízdák (*Neottia nidus-avis*) či lesních ostríc – ostrice chlupatá (*Carex pilosa*), o. třeslicovitá (*C. brizoides*), o. prstnatá (*C. digitata*) aj. Na louce na severním okraji rezervace pak bylo demonstrováno asi deset druhů běžných trav, ze zajímavějších bylin pak například kozí brada východní (*Tragopogon orientalis*) nebo kakost hnědočervený (*Geranium phaeum*).

Dalším cílem byly vrchy **Velká a Malá Kobylanka** se stejnojmennými přírodními rezervacemi. V první z rezervací se nacházejí poměrně zachovalé a druhově pestré suťové lesy. Spektrum hájových bylin zde doplnil např. áron východní (*Arum cylindraceum*, obr. 2), pižmovka mošusová (*Adoxa moschatelina*, obr. 3) či pryskyřník kosmatý (*Ranunculus lanuginosus*). Na okraji pole mezi oběma rezervacemi jsme objevili poměrně pěkně vyvinutou plevelovou vegetaci, ve které dominovaly bračka rolní (*Sherardia arvensis*), pryšec drobný (*Euphorbia exigua*), kakost dlanitosečný (*Geranium dissectum*) a nepatrlec rolní (*Aphanes arvensis*). Naopak les v druhé rezervaci je obklopen poli a díky své malé rozloze je bohužel dosti degradovaný a eutrofizovaný, což se odrazilo i v tom, že nejzajímavějším spatřeným druhem byl jen česnek planý (*Allium oleraceum*). O to více nás překvapila zarůstající suchá louka u severního okraje rezervace, kde jsme objevili modřenec chocholatý (*Muscari comosum*) a rozrazil ožankový (*Veronica teucrium*).

Závěr exkurze patřil přírodní památce **Nad Kostelíčkem** ležící na kopci na východním okraji Hranic. Cestou k ní nás provázely hezké výhledy na Hranice a západní část Moravské brány. Lesní porosty v rezervaci opět nejsou v příliš dobrém stavu. Celý

Obr. 1: Odeznívající jarní aspekt v severovýchodní části NPR Hůrka u Hranic. – Obr. 2: Áron východní (*Arum cylindraceum*). – Obr. 3: Pižmovka mošusová (*Adoxa moschatelina*). – Foto P. Kocián (1), M. Hroneš (2–3)

kopec navíc ukusuje postupující lom, takže opět dochází k izolaci lesa od okolí. O to zajímavější závěrečnou tečkou však byl skalnatý svah na jižním okraji rezervace, odkud je známa mimo jiné vratička měsíční (*Botrychium lunaria*; M. Dančák nepublikováno). Nalézt tuto drobnou kapradinku se nám v průběhu exkurze bohužel nepodařilo, i přesto nebyla návštěva stráně zklamáním. Na kamenitém svahu rostlo více xerothermních druhů, např. tolíce nejmenší (*Medicago minima*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*), tolita lékařská (*Vincetoxicum hirundinaria*), pamětník rolní (*Acinos arvensis*), tařice kališní (*Alyssum alyssoides*) nebo strdivka sedmihradská (*Melica transsilvanica*).

Lze uzavřít, že Hranický kras představuje opravdu velmi pestré a druhově bohaté území, na což poukazuje mozaika druhů nalezených na poměrně malé ploše. Vlivem fragmentace a eutrofizace však bohužel dochází k postupné degradaci lesních porostů a tím i celkové biologické hodnoty celého krasu.